

Positioning the profession Highlights fra ICML 10 i Brisbane

Av Karen Johanne Buset
Medisinsk bibliotek, Universitetsbiblioteket i Trondheim

Helt siden avslutningssermonien på ICML9 i Brasil i 2005 har drømmen vært å kunne reise til ICML i Brisbane med et foredrag eller en poster. Og drømmen ble virkelighet. Posterens "What is a medical library in 2013?" ble antatt og SMH ga støtte til deltakelse på konferansen. ICML 10 hadde som tema "Positioning the profession". Hvor har biblioteket plassert seg i organisasjonene i forhold til nye roller, ny brukeradferd og ny teknologi? Disse problemstillingene ble belyst i foredrag, postere og videreutdanningskurs gjennom den lille uka konferansen varte.

International Congress on Medical Librarianship (ICML) ble arrangert for første gang i London i 1953 med 300 deltakere. Deltaker-tallet har vokst til det dobbelte – selv om det var litt færre enn forventet i år p.g.a. dårlig verdensøkonomi. Men uansett – en stor konferanse. Konferansen holdes hvert fjerde/femte år, og gir medisinske bibliotekarer fra hele verden mulighet til å møtes og diskutere store og viktige saker som angår vår profesjon. I år var University of Queensland Library og IFLA Section of Biological and Medical Sciences Libraries arrangør for ICML10 i Brisbane, Australia.

Konferansen

ICML10 startet allerede mandagen med kurs, bibliotekbesøk og turer, mens selve konferansen varte fra onsdag til fredag. I tillegg til det faglige var det satt av god tid til å diskutere foredrag og postere med kolleger fra hele verden. Festmiddagen var en opplevelse i seg selv, maten ble servert etter det australske prinsippet "alternate plates", der to ulike forretter og hovedretter ble delt ut til annenhver person – og de som ikke likte det de fikk, kunne bytte. Etter maten var det dans til The Bearded Pigs, "the world's first only international library rock band"; et Open Access band, bestående av flere kjendiser fra biblioteksverdenen. <http://beardedpigs.net/index.html>.

En verdenskonferanse er noe helt annet enn en spisset fagkonferanse. I og med at konferansen holdes såpass sjelden, blir det ikke samme kontinuitet i tema som på EAHIL-konferansene. Foredragene gir et bilde av hva som er viktig i den medisinske bibliotekverden på et gitt tidpunkt mer enn å være faglig spisset. Min første ICML-konferanse i Brasil i 2005 var nok en større kulturell enn medisinsk-faglig opplevelse, og jeg hadde regnet med at det ville bli på samme måte nå. Jeg ble derfor positivt overrasket over hvor mange interessante og nyttige foredrag man kunne velge mellom i de seks parallellsesjoner. Ikke minst var det spennende å høre foredrag fra Afrika og Karibien, der problemstillingene er svært lik de vi jobber med, enten det gjelder informasjonskompetanse eller planlegging av nye bibliotekbygg.

Faglig program

Mange bibliotek opplever at de er på vei til å gjøre seg selv overflødig, brukerne finner alt de trenger på nettet – tror de. Når brukerne ikke lenger oppsøker de fysiske lokalene blir utfordringen å beholde dem som brukere av nett-biblioteket. "Positioning the profession" sier noe om å finne nye posisjoner, nye allianser og nye roller, men først og fremst at det er viktig at brukerne ser oss, og ser at vi er nyttige og relevante for dem. I det følgende vil jeg fokusere på to foredrag med overordnet tema "markedsføring". To eksempler

på hvordan biblioteket kan markedsføre seg gjennom å tilby nye tjenester - det ene rettet mot studenter, det andre mot ansatte. Felles for de to foredragene er bruken av spørreundersøkelser for å markedsføre og videreutvikle nye tilbud.

The Personal Librarian Program at the Yale Medical Library: Reaching out to Medical Students

Foredrag av Jan G Glover, Cushing/Whitney Medical Library, Yale School of Medicine, United States

Cushing/Whitney Medical Library ved Yale er bibliotek for biomedisin og helsefag. I tillegg tilbyr de enkelte tjenester til allmennleger og andre medisinske bibliotek. Biblioteket har 44 ansatte, derav 17 bibliotekarer. Personal Librarian Program (PL-programmet) ble startet i 1996. Biblioteket hadde stadig mindre kontakt med medisinerstudentene, spesielt var det mindre en-til-en-kontakt. Kanskje var biblioteket i ferd med på miste sin relevans for brukernes akademiske virksomhet? PL-programmet ble startet for å sikre mer kontakt med den enkelte studenten. I utgangspunktet var dette et lavkost/lavinnsats-tilbud, der bibliotekarene var forsiktige med å "trengse seg på" studentene med for mye informasjon og for hyppig kontakt.

Selve opplegget fungerer som følger: Nye studenter (ca 100 pr år) fordeles mellom de bibliotekarene som er med i programmet, slik at hver av dem har ansvar for 10-20 studenter fra hvert årskull. Det er den personlige bibliotekaren som har omvisning og orientering for "sine" studenter, og som følger opp med opplæring, rådgivning og generell informasjon.

I 2006 gjorde de en spørreundersøkelse for å evaluere hvor fornøyde studentene var, og for å finne ut om de hadde forslag til forbedringer. I 2009 gjentok de den samme undersøkelsen med en ny studentgruppe. Spørreundersøkelsen var enkel med sju åpne spørsmål. Gjennom svarene fikk de klare tilbakemeldinger om at dette var et nyttig tilbud for studentene. De lærte også at studentene kontaktet sin personlige bibliotekar for hjelp til søking, til å

ICML 10 i tall

- 500 deltakere fra 45 land, derav 4 nordmenn og en håndfull fra resten av Europa
- 7 keynote speakers, 150 foredrag og 50 postere
- 20 kurs med 300 deltakere og tema fra avansert PubMed og EndNote til EBM/EBLIP
- 50 utstillere og 15 sponsorer og samarbeidende organisasjoner

finne litteratur og for å få hjelp med referansehåndteringsprogram. Hvis studentene kunne ha endret én ting med PL-programmet, så ville de hatt mer og oftere informasjon fra sin personlige bibliotekar. De ville også ha en bedre timing i forhold til bibliotekorientering for nye studenter. Denne burde komme på et senere tidspunkt i studiet - i oppstarten blir studentene presentert for altfor mye informasjon fra alle hold. Resultatene fra spørreundersøkelsen ble brukt til å forbedre og videreutvikle PL-programmet.

Really Simple Syndication? A study on health sciences faculty and medical residents adoption of a new technology following an instruction session on RSS

Foredrag av Sandy Campbell, University of Alberta Libraries, Canada og Dale Storie, University of Alberta Libraries, Canada

Dette foredraget presenterer funn fra en studie om *current awareness*-vanene til forskere og klinikere ved University of Alberta. Det er viktig for helsearbeidere å holde seg oppdatert i faget sitt, men vanlige problemer er kombinasjonen av liten tid og store informasjonsmengder. Biblioteket tenkte at RSS var et godt verktøy for å holde seg oppdatert, men observasjoner fra bibliotekets side tydet på at få forskere og klinikere brukte RSS. Hypotesen var at de ikke hadde tid til å finne ut hvordan det virker, men at de ville ta det i bruk hvis de fikk litt opplæring. Litteraturstudier støttet dette, og viste at det er et behov for å tilby opplæring i ny teknologi – uansett hvor enkel den er i bruk.

Studien startet med en spørreundersøkelse. Forskere og klinikere ble spurt om sin bruk av RSS og *current awareness*-tjenester generelt, og hva som eventuelt gjorde at de ikke brukte slike tjenester. Svarene bekreftet hypotesen: liten bruk av RSS p.g.a. mangel på tid, mangel på kunnskap og frykt for å bli oversvømmet av informasjon. Men nesten 90 % av de spurte var interessert i et kort kurs i bruk av RSS. Disse ble så tilbudt plass på kurs (som også ble markedsført gjennom bibliotekets vanlige kanaler). Før kurset ble deltakerne igjen spurt om kjennskap til/bruk av RSS, og hva slags innhold de ønsket å overvåke. Svarene ble brukt til å skreddersy kursene. Selve kursopplegget besto av en 50 min sesjon med PPT-presentasjon, hands-on og dokumentasjon. Alle deltakerne registrerte seg på Google Reader eller en annen aggregator, og fikk i løpet av kurset abonnert på nyhetsstrømmer.

I etterkant av kurset ble deltakerne igjen spurt om nytten for dem, og om de forventet å ta i bruk RSS i framtida. De fikk også tilbud om personlig veiledning hvis de følte behov for det.. To måneder senere kjørte biblioteket en undersøkelse om hvordan bruken var nå, om kursingen hadde hatt effekt. Første survey viste en høy interesse for RSS-feeds, men lav bruk og lite kunnskap. Etter kurset hadde nesten halvparten av deltakerne gått fra å være ikke-bruker til å bli bruker. Biblioteket konkluderer med at selv om RSS er en ganske banal teknologi, har ikke brukerne tid eller mulighet til å lære seg det på egen hånd.

Disse to foredragene er relevante på flere måter:

Foredraget til Glover er interessant fordi personlig bibliotekar-programmet kan være en idé til etterfølgelse. Dette er en måte å holde en to-veis kommunikasjon med studenter som ikke besøker det fysiske biblioteket. Nye sosiale programmer som Facebook og Twitter gir gode muligheter for å holde denne kontakten. En kan også tenke seg å bruke samme opplegg for studenter på høyere nivå (hovedoppgave, master, stipendiat). Her vil en slik tjeneste gjøre det enklere å støtte studentene gjennom skriveprosessen fra protokoll til ferdig oppgave.

Håndføring av kenguru!

I foredraget til Campbell ser vi at biblioteket ofte ligger langt foran brukeren når det gjelder ny teknologi og bruk av Web 2.0. Resultatene fra studien hennes underbygger det vi vet, nemlig at brukerne har dårlig tid, og ikke tar i bruk ting de ikke vet hva er på egen hånd. Det kan være nødvendig å kjøre kurs også i enkle Web 2.0-program. Foredraget skisserer også et undervisningsopplegg for bruk av RSS-feeds.

Det jeg syns er enda mer interessant, er at begge bibliotekene kjører enkle spørreundersøkelser for å få respons på opplegg og for å få innspill og idéer til forbedringer. Begge bruker SurveyMonkey (<http://www.surveymonkey.com/>), som er et webbasert gratisprogram for å lage spørreundersøkelser og presentere resultat. Slike verktøy hjelper oss til å vite – ikke bare synse om – hva brukerne våre ønsker og mener. Det hjelper oss til å gjøre de riktige tingene og være relevante for brukerne våre.

ICML – ikke bare konferansen

En kan ikke dra til den andre sida av jorda uten å se noe annet enn konferanselokalet, derfor var det flott at konferansen også ga oss mulighet til å oppleve Australias unike natur. Noen av oss droppet kurs og bibliotekbesøk, og dro på elvecruise for å besøke Lone Pine Koala Sanctuary. Turen oppover elva var fantastisk, med flotte gamle Queensland-hus, vakker natur og historier fra tidligere dager i Brisbane. Lone Pine er verdens første og største koalareservat, med mer enn 130 koalaer. Her var det også andre typisk australske dyr som kenguru, emu, tasmanske djevler, wombat, dingo og ymse krypdyr. Det var en

strålende dag - det mest rørende var *koala-cuddling* og håndføring av kenguru. Du kan føle nærhet til naturen - selv i et reservat.

Oppsummering

Carol Lefebvre fra UK Cochrane Centre fokuserte på utfordringene som hadde kommet fram i foredrag og postere da hun oppsummerte konferansen.

- Det er for mye informasjon og for lite kunnskap - vi kan heller ikke være sikker på at all ny kunnskap blir formidlet. Bibliotekene må jobbe kunnskapsbasert og vi må utvikle oss fra å *finne* til å *filtrere* informasjon.
- Det er en utfordring å motvirke et *bad information syndrome* hos fornøyde - men dårlige informasjonssøkere. Er klinikere og forskere flinke søkere?
- Bibliotekarer vil gjerne forske på eget fagområde, men er vi gode forskere? – og finner vi resultater som har betydning? Bibliotekarer må også kvalitetssikre egen forskning, gjerne gjennom å utvikle allianser med andre profesjoner som behersker statistikk og forskningsmetodologi.

Bibliotekarene er klare for framtida! Vi griper gjerne sjansen til å bruke våre tradisjonelle ferdigheter på nye områder, og vi utvikler oss og oppdaterer oss for hele tida å være relevante og viktige for brukerne.

Til slutt vil jeg si tusen takk til SMH for reisestipendet som ga meg muligheten til å delta på en spennende konferanse. Heather Todd og Lisa Kruesi fra University of Queensland Library, sammen med resten av arrangementskomiteén hadde gjort en kjempejobb - alt gikk på skinner, i alle fall virket det slik for oss deltakere. ICML 2009 har lagt lista høyt for de som nå har begynt å jobbe med neste ICML, som arrangeres sammen med MLA i Baltimore i 2013. Konferansen

kan anbefales, spesielt er det stas hvis man selv bidrar med et foredrag eller en poster.

Så kjære SMH-kollega: kanskje nettopp *ditt* prosjekt kan bli til et foredrag på ICML 11 i Baltimore i 2013?

Kilder:

1. International Congress on Medical Librarianship, Brisbane, 31 Aug - 4 Sept 2009. Final Program. Available from: <http://www.icml2009.com/program/final.html> (10.12.2009)
2. Anderson PF, Blumenthal J, Perryman C, Mayman G, Perorazio A. Virtual Worlds Demand Innovative Roles and Skills from Medical Librarians. In: Positioning the Profession: the Tenth International Congress on Medical Librarianship, Brisbane, Australia. August 31-September 4, 2009. Full text: <http://espace.library.uq.edu.au/view/UQ:179822> (10.12.2009)
3. Chambers T, Storie D, Campbell S. Really Simple Syndication? A study on health sciences faculty and medical residents' adoption of a new technology following an instruction session on RSS. In: Positioning the Profession: the Tenth International Congress on Medical Librarianship, Brisbane, Australia. August 31-September 4, 2009. Full text: <http://espace.library.uq.edu.au/view/UQ:179905> (10.12.2009)

Karen Johanne Buset
Medisinsk bibliotek
Universitetsbiblioteket i Trondheim
karen.buset@ub.ntnu.no